

СПРИЙНЯТТЯ ВИБОРЦЯМИ РІЗНИХ ТИПІВ ВИБОРЧИХ БЮЛЕТЕНІВ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ

ОПОРА ▲

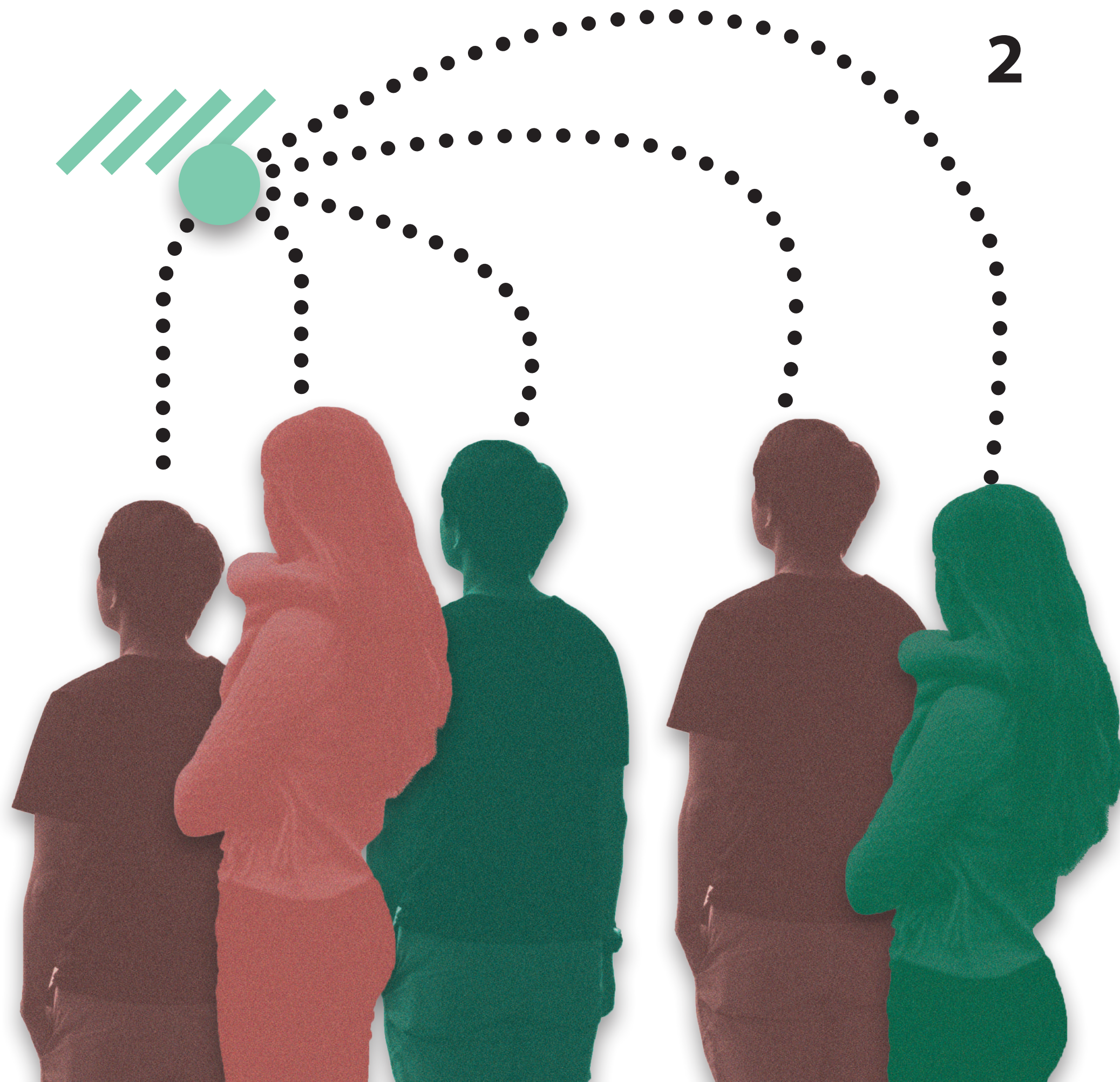
Результати дослідження за підсумками фокус-груп.

ЧЕРВЕНЬ 2021 РОКУ

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

В рамках дослідження підготовлено та проведено 4 фокус-групові дискусії (ФГД) відповідно до стандартних правил та методик проведення якісних (qualitative research) форматів дослідження. Дослідження здійснювалось аналітиками Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва на замовлення Громадянської мережі ОПОРА.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Більшість респондентів оцінили рівень свого розуміння виборів та виборчого процесу як середній.

ФЗ_Ж

Я думаю, що я поверхнево розбираюся.
Ну ближче до виборів я більше ознайомлююся.
Проходить час... Я думаю, що мої знання
поверхневі.

Намагаються постійно брати участь у виборах

Голосували лише на окремих виборах

Ніколи не голосували, оскільки
не мали права чи можливості

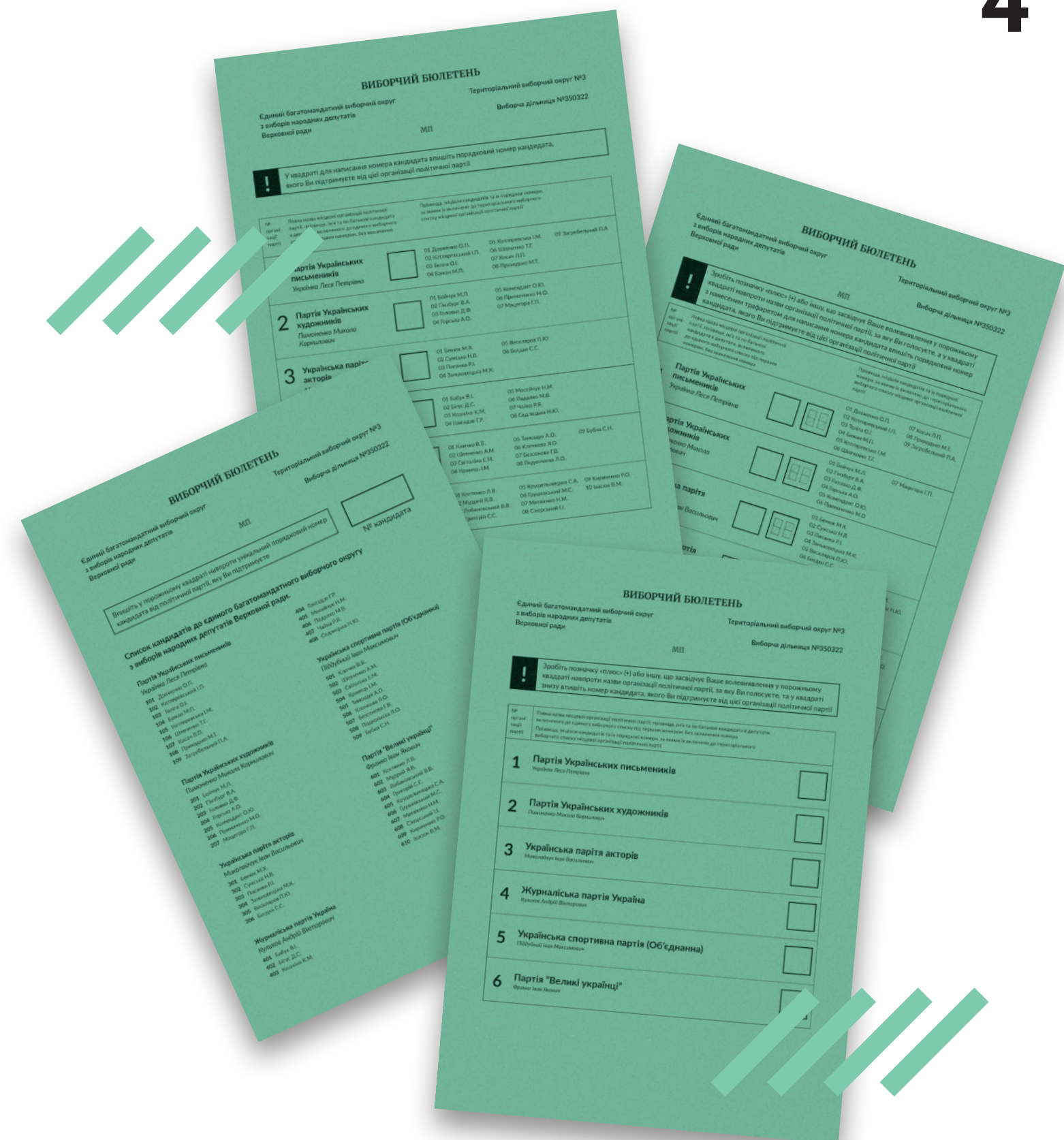
Не відповіли

РІЗНИЦЯ У ВИБОРЧИХ СИСТЕМАХ

В рамках вхідного анкетування третина респондентів зазначили, що знають детально про відмінності між пропорційною системою зі закритими виборчими списками та відкритими виборчими списками.

При цьому близько третини респондентів неправильно відповіли на запитання стосовно того, чи можна на виборах за пропорційною системою проголосувати за одну партію і одночасно підтримати окремого кандидата від іншої партії.

ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ

Якщо розглядати в історичній ретроспективі, то раніше, у 90-х та на початку 2000-х, виборчий процес, на думку респондентів, був організований вкрай погано.

Траплялись ситуації відвертого фальшування голосів як в Києві, так і в інших регіонах України. Апогеєм фальсифікацій, на думку значної частини респондентів, стали Президентські вибори 2004 року.

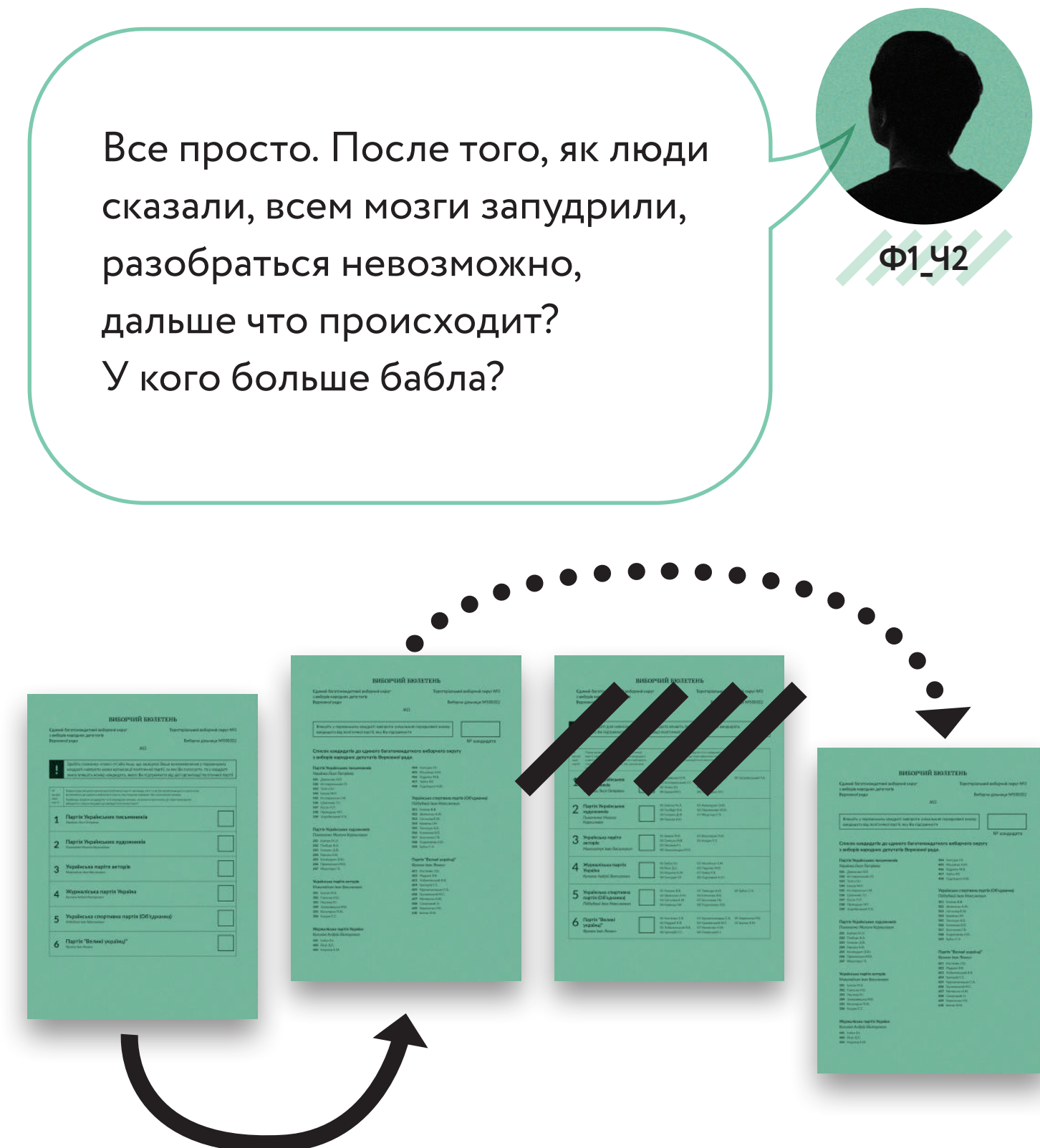
Якщо порівнювати такі ситуації з тим, що відбувається сьогодні, то ті респонденти, які мали досвід спостереження за виборами або роботою на них, кажуть, що вони відбуваються більш чесно та справедливо.

ОЦІНКА ВИБОРЧИХ СИСТЕМ

В рамках фокус-груп була відчутна частка респондентів, невдоволених чинною виборчою системою на місцевих та парламентських виборах. Вони загалом демонстрували впевненість у тому, що виборча система ускладнюється навмисно для формування необхідного результату і можливості підтасування результатів виборів.

Скарги на виборчу систему полягали також у тому, що вона змінюється на кожні вибори, що не дозволяє виборцям адекватно орієнтуватись у процесі.

УЧАСТЬ У ВИБОРАХ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Проблеми:

1. Голосування за місцем проживання не має визначеного часу.
2. Частина осіб з інвалідністю не хоче брати участь у голосуванні, а прихід членів ДВК до місця проживання людини частково змушує до голосування, хоч це і не можна трактувати як примус до голосування.
3. У випадку бажання проголосувати на виборчій дільниці потрібно особисто з'явитись до виборчої дільниці з заявою про бажання проголосувати.
4. Існують можливості тиску на виборця членами виборчої комісії.

Незручність ще з голосуванням на дому полягає в тому, що дійсно ти не знаєш, в який навіть приблизно час до тебе придуть члени комісії. Вони можуть прийти до тебе вранці о 8 чи о 9 годині. А можуть прийти наприкінці голосування.

Ф4_Д

МОТИВАЦІЯ УЧАСТІ ТА НЕУЧАСТІ РЕСПОНДЕНТІВ У ВИБОРАХ

1.

Сподівання
на позитивні зміни
після виборів

Почему я хожу? Ну, я где-то в какой-то наивной степени надеюсь, что все-таки где-то когда-то справедливость восторжествует.

Ф3_Ж4

2.

Для уникнення
фальсифікацій та голосування
«за респондента»

А крім того, треба розуміти, що якщо ти свій бюлетень не кинеш до скриньки, то за тебе його можуть кинути.

Ф4_Ч3

3.

Участь у голосуванні,
в певних ситуаціях, може бути
вирішальною

Я також уперше брала участь у виборах. ... І я не хочу, щоб через п'ять років я сказала, ну я не голосувала, інші люди наобирали і вони погані. І в історії є приклади, коли один голос міг змінити щось.

Ф2_Ж2

МОТИВАЦІЯ УЧАСТІ ТА НЕУЧАСТІ РЕСПОНДЕНТІВ У ВИБОРАХ

1. Мотивація не брати участь у голосуванні, на думку більшості респондентів, полягає у тотальному розчаруванні у виборах та політиці загалом.
2. Невіра у те, що їх голос матиме хоч якийсь вплив.
3. В Україні не існує справжніх ідеологічних масових партій.
4. Небажання брати відповідальність за свій вибір.
5. Відсутність позитивних змін чи змін на гірше, такі респонденти не вважають себе відповідальними за зміну ситуації.
6. Люди не ходять на вибори з огляду на те, що не підтримують жодних політиків.
7. Укрупнення громад до ОТГ, спричинили до руйнування зв'язку між місцевою владою в селі і населенням.

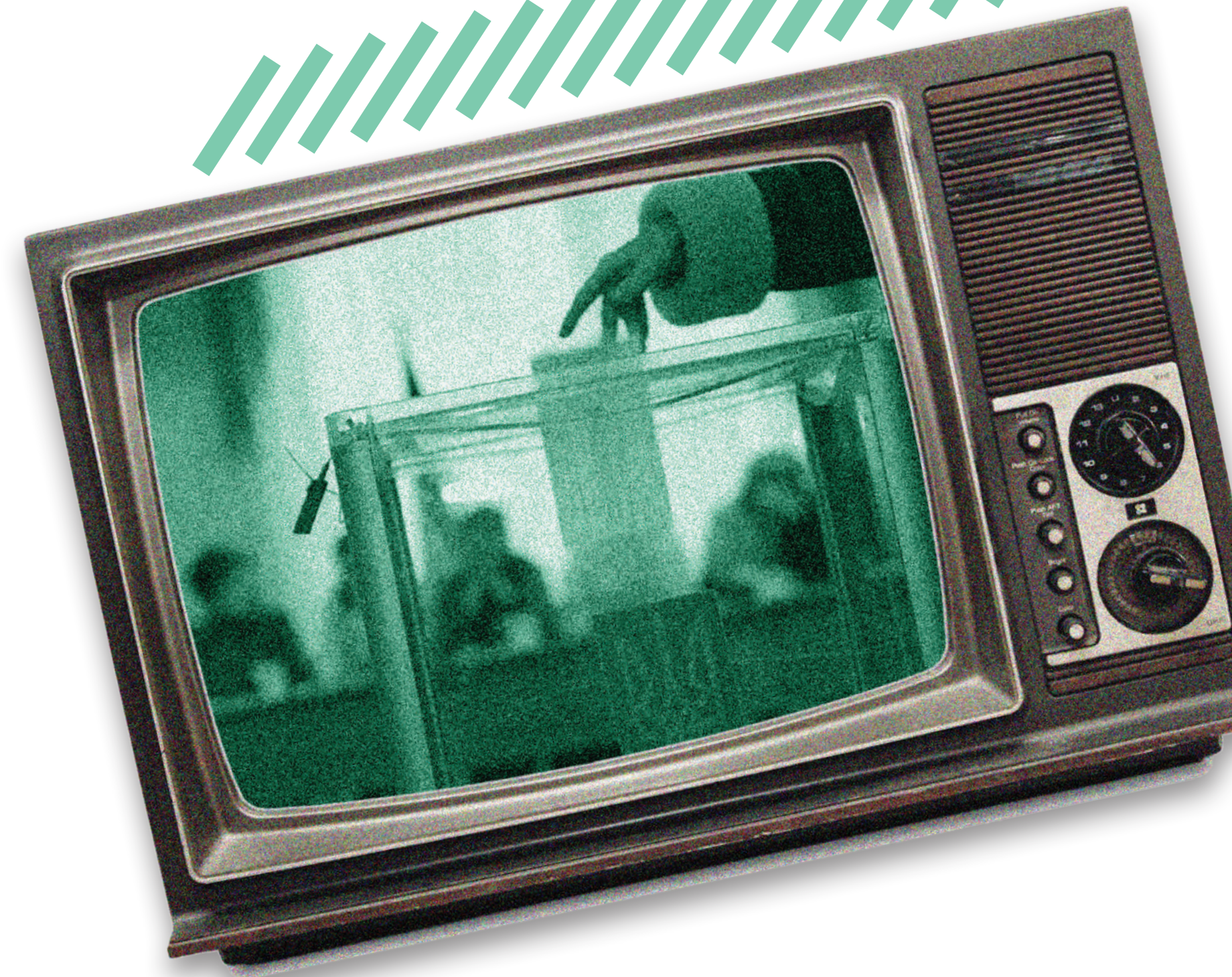

ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИБОРЧИЙ ПРОЦЕС

Джерела інформації в інтернеті:

- інформаційно-просвітницькі матеріали вироблені суб'єктами виборчого процесу (ЦВК або профільні організації, ОПОРА, IFES, КВУ);
- закони та нормативно-правові акти, які регулюють виборчий процес;
- соціальні мережі та спілкування зі знайомими в мережі;
- політична реклама та агітація політичних партій.

Водночас частина респондентів називає телевізор основним джерелом інформації. При цьому основним контентом, який пояснює процес голосування та розповідає про виборчий процес, є, переважно, політична реклама.

ТЕХНОЛОГІЯ КАНДИДАТІВ-ДВІЙНИКІВ

Значна частина респондентів зустрічались з технологією кандидатів-двійників на різних виборах.

Ф2_45

У нас ця технологія застосовується постійно в області. Наскільки воно працює, я скажу по парламентським виборам.

ЗАГАЛЬНІ ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ВИБОРЧИХ БЮЛЕТЕНІВ

Висловлена пропозиція стосовно того, щоб було визначено максимально точно і коректно, яку позначку чи позначки потрібно вписувати у виборчі бюлетені.

Ф2_Ж2

Мені здається, треба максимально чітко прописувати, яку позначку ставити. Бо часто люди у клітинці намагалися написати «Не підтримую» або якесь нецензурне слово. А вважається, що будь-яка позначка автоматично... І ми сиділи і думали, що з цим робить. Про це треба говорити, мені здається, найголовніше.

ДОСТУПНІСТЬ БЮЛЕТЕНЯ

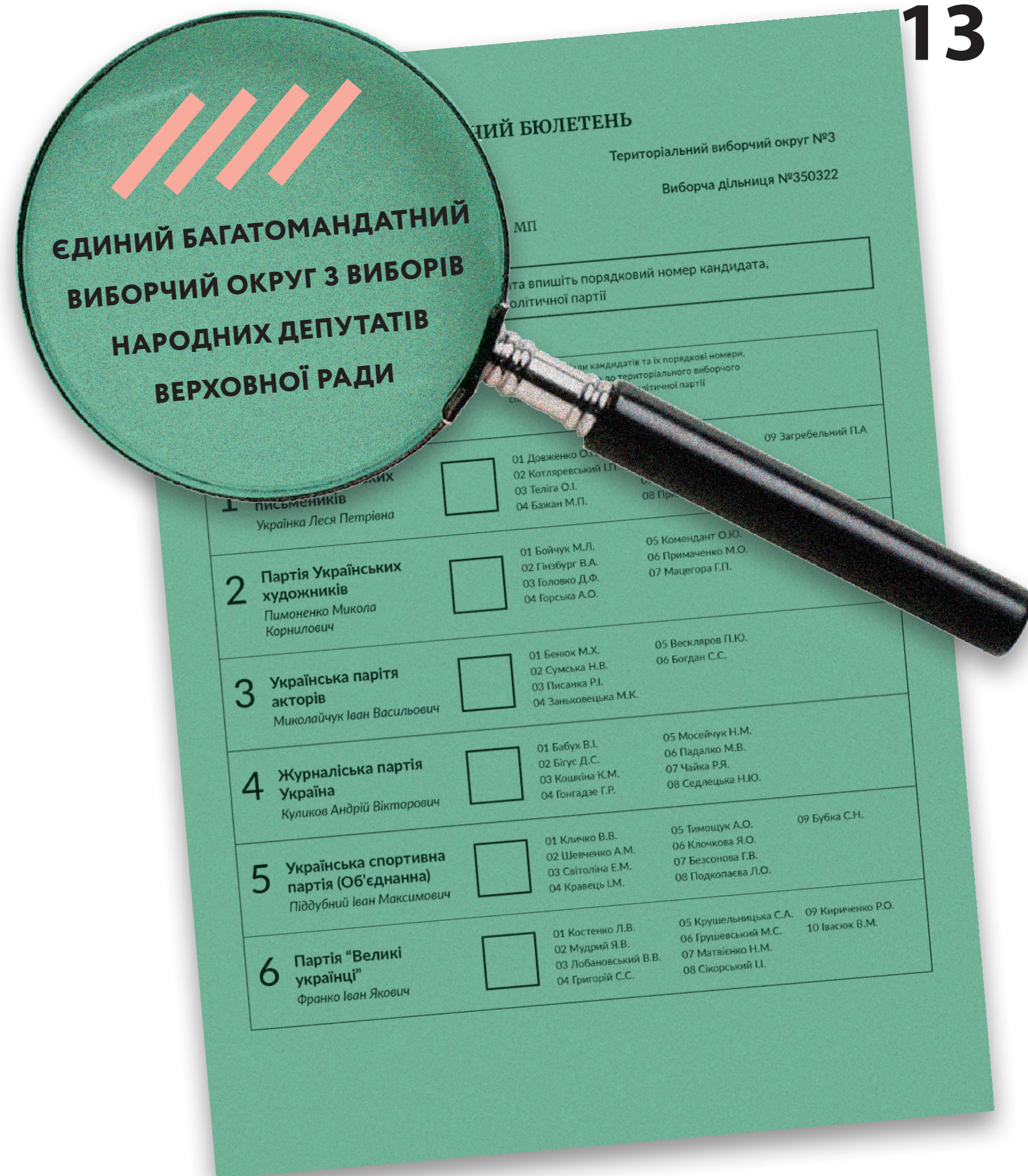
Шрифт виборчих бюлетенів має бути достатньо великим, щоб респонденти зі слабким зором могли скористатись ними без сторонньої допомоги.

Респонденти з інвалідністю особливо наголошували на цьому факті, зокрема стосовно того, що мінімальний кегль має бути «14». Окремо також наголошувалось на контрастності бюлетенів, яка не була дотримана на попередніх виборах.

Ф4_В

А для мене ще занадто маленький шрифт ось тут, де написано «повна назва місцевої організації, прізвище і ініціали», тому що я піднялася вище, щоб подивитися, що це за люди тут, що це за прізвища.

РОЗМІР БЮЛЕТЕНЯ

Великий розмір бюлетенів формує цілий ряд проблем, на які вказують респонденти, але не бачать перспектив їх швидкого вирішення.

Також, існують ризики порвати виборчий бюлетень при опусканні в скриньку через його великий розмір та товщину при складенні, що може призвести до неврахування певного голосу.

БЮЛЕТЕНЬ 1

Загальна оцінка:

Недостатньо зрозумілий для респондентів. Це підтверджується також великою кількістю помилок при заповненні цього макету.

Зауваження:

1. Для частини респондентів було незрозуміло, що вписувати у полі: позначку (галочку чи плюстик) чи цифру;
2. Частина респондентів вписали цифри у всіх полях для заповнення, обравши кандидата від кожної партії.
3. Недостатньо чітко зрозуміло, що за кандидата зі списку партії можна проголосувати і що це не просто список членів партії.

Зовсім не зрозуміло — 5%

Скоріше не зрозуміло — 15%

Скоріше зрозуміло — 55%

Повністю зрозуміло — 25%

Зовсім не зручний — 5,1%

Скоріше не зручний — 38,5%

Скоріше зручний — 51,3%

Дуже зручний — 5,1%

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ
з виборів народних депутатів
Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3

Виборча дільниця №350322

МП

У квадраті для написання номера кандидата впишіть порядковий номер кандидата, якого Ви підтримуєте від цієї організації політичної партії

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Партія Українських письменників <i>Українка Леся Петрівна</i>	☐ 01 Довженко О.П. 02 Котлярівський І.П. 03 Теліга О.І. 04 Бажан М.П. 05 Котлярівська І.М. 06 Шевченко Т.Г. 07 Косач Л.П. 08 Приходько М.Т. 09 Загребельний П.А.
2	Партія Українських художників <i>Пимоненко Микола Корнилович</i>	☐ 01 Бойчук М.Л. 02 Гінзбург В.А. 03 Головка Д.Ф. 04 Горська А.О. 05 Комендант О.Ю. 06 Примаченко М.О. 07 Мацегора Г.П.
3	Українська парія акторів <i>Миколайчук Іван Васильович</i>	☐ 01 Бенюк М.Х. 02 Сумська Н.В. 03 Писанка Р.І. 04 Заньковецька М.К. 05 Весляров П.Ю. 06 Богдан С.С.
4	Журналіська партія Україна <i>Куликов Андрій Вікторович</i>	☐ 01 Бабух В.І. 02 Бігус Д.С. 03 Кошкіна К.М. 04 Гонгадзе Г.Р. 05 Мосейчук Н.М. 06 Падалко М.В. 07 Чайка Р.Я. 08 Седлецька Н.Ю.
5	Українська спортивна партія (Об'єднання) <i>Піддубний Іван Максимович</i>	☐ 01 Кличко В.В. 02 Шевченко А.М. 03 Світлана Е.М. 04 Кравець І.М. 05 Тимощук А.О. 06 Клочкова Я.О. 07 Безсонова Г.В. 08 Подкопаєва Л.О. 09 Бубка С.Н.
6	Партія "Великі українці" <i>Франко Іван Якович</i>	☐ 01 Костенко Л.В. 02 Мудрий Я.В. 03 Лобановський В.В. 04 Григорій С.С. 05 Крушельницька С.А. 06 Грушевський М.С. 07 Матвієнко Н.М. 08 Сікорський І.І. 09 Кириченко Р.О. 10 Івасюк В.М.

БЮЛЕТЕНЬ 2

Загальна оцінка:

Цей макет виборчого бюлетеня респонденти оцінили дещо краще, аніж макет №1. В умовах, якщо в бюлетені потрібно вписувати номер кандидата, то респонденти вказали, що варто робити розмітку в клітинці, яка підштовхуватиме респондентів до розуміння, що в певне поле потрібно вписати саме цифру. З іншого боку, респондентам переважно не подобається той стиль рисунку, який застосовувався у цьому макеті (написання індексу в поштової справі).

Зауваження:

У варіанті макету бюлетеня №2 також була поширена помилка зі заповненням одразу всіх полів із вписанням кандидатів від кожної партії.

Зовсім не зрозуміло — 10,3% Скоріше не зрозуміло — 20,5% Скоріше зрозуміло — 38,5% Повністю зрозуміло — 30,8%

Зовсім не зручний — 12,8% Скоріше не зручний — 53,8% Скоріше зручний — 28,2% Дуже зручний — 5,2%

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ
з виборів народних депутатів
Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3

Виборча дільниця №350322

МП

! У квадраті з нанесеним трафаретом для написання номера кандидата впишіть порядковий номер кандидата, якого Ви підтримуєте від цієї організації політичної партії

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Партія Українських письменників <i>Українка Леся Петрієна</i>	01 Довженко О.П. 05 Котлярівська І.М. 09 Загребельний П.А. 02 Котлярівський І.П. 06 Шевченко Т.Г. 03 Теліга О.І. 07 Косач Л.П. 04 Бажан М.П. 08 Приходько М.Т.
2	Партія Українських художників <i>Пимоненко Микола Корнилович</i>	01 Бойчук М.Л. 05 Комендант О.Ю. 02 Гінзбург В.А. 06 Примаченко М.О. 03 Головка Д.Ф. 07 Мацегора Г.П. 04 Горська А.О.
3	Українська парія акторів <i>Миколайчук Іван Васильович</i>	01 Бенюк М.Х. 05 Весляров П.І.Ю. 02 Сумська Н.В. 06 Богдан С.С. 03 Писанка Р.І. 04 Заньковецька М.К.
4	Журналіська партія Україна <i>Куликов Андрій Вікторович</i>	01 Бабух В.І. 05 Мосейчук Н.М. 02 Бігус Д.С. 06 Падалко М.В. 03 Кошкіна К.М. 07 Чайка Р.Я. 04 Гонгадзе Г.Р. 08 Седлецька Н.Ю.
5	Українська спортивна партія (Об'єднання) <i>Піддубний Іван Максимович</i>	01 Кличко В.В. 05 Тимошук А.О. 09 Бубка С.Н. 02 Шевченко А.М. 06 Клочкова Я.О. 03 Світоліна Е.М. 07 Безсонова Г.В. 04 Кравець І.М. 08 Подкопаєва Л.О.
6	Партія "Великі українці" <i>Франко Іван Якович</i>	01 Костенко Л.В. 05 Крушельницька С.А. 09 Кириченко Р.О. 02 Мудрий Я.В. 06 Грушевський М.С. 10 Івасюк В.М. 03 Лобановський В.В. 07 Матвієнко Н.М. 04 Григорій С.С. 08 Скорський І.І.

БЮЛЕТЕНЬ 3

Загальна оцінка:

Більшість респондентів позитивно оцінили цей макет виборчого бюлетеня. Він є простішим для розуміння більшості респондентів.

Зауваження:

Інформаційна частина з інструкцією прописана неочевидно і неоднозначно.

Зовсім не зрозуміло — 0%

Скоріше не зрозуміло — 7,7%

Скоріше зрозуміло — 30,8%

Повністю зрозуміло — 61,5%

Зовсім не зручний — 5%

Скоріше не зручний — 15%

Скоріше зручний — 52,5%

Дуже зручний — 27,5%

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ з виборів народних депутатів Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3
Виборча дільниця №350322

МП

! Зробіть позначку «плюс» (+) або іншу, що засвідчує Ваше волевиявлення у порожньому квадраті навпроти назви організації політичної партії, за яку Ви голосуєте, та у квадраті біля кандидата, якого Ви підтримуєте від цієї організації політичної партії

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера			
	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії			
1	Партія Українських письменників <i>Українка Леся Петрівна</i>			☐
	01 ☐ Довженко О.П.	05 ☐ Котлярівська І.М.	09 ☐ Загребельний П.А.	
	02 ☐ Котлярівський І.П.	06 ☐ Шевченко Т.Г.		
	03 ☐ Теліга О.І.	07 ☐ Косач Л.П.		
	04 ☐ Бажан М.П.	08 ☐ Приходько М.Т.		
2	Партія Українських художників <i>Пимоненко Микола Корнилович</i>			☐
	01 ☐ Бойчук М.Л.	05 ☐ Комендант О.Ю.		
	02 ☐ Гінзбург В.А.	06 ☐ Примаченко М.О.		
	03 ☐ Головка Д.Ф.	07 ☐ Мацегора Г.П.		
	04 ☐ Горська А.О.			
3	Українська парія акторів <i>Миколайчук Іван Васильович</i>			☐
	01 ☐ Бенюк М.Х.	05 ☐ Весляров П.Ю.		
	02 ☐ Сумська Н.В.	06 ☐ Богдан С.С.		
	03 ☐ Писанка Р.І.			
	04 ☐ Заньковецька М.К.			
4	Журналіська партія Україна <i>Куликов Андрій Вікторович</i>			☐
	01 ☐ Бабух В.І.	05 ☐ Мосейчук Н.М.		
	02 ☐ Бігус Д.С.	06 ☐ Падалко М.В.		
	03 ☐ Кошкіна К.М.	07 ☐ Чайка Р.Я.		
	04 ☐ Гонгадзе Г.Р.	08 ☐ Седлецька Н.Ю.		
5	Українська спортивна партія (Об'єднання) <i>Піддубний Іван Максимович</i>			☐
	01 ☐ Кличко В.В.	05 ☐ Тимошук А.О.	09 ☐ Бубка С.Н.	
	02 ☐ Шевченко А.М.	06 ☐ Клочкова Я.О.		
	03 ☐ Світліна Е.М.	07 ☐ Безсонова Г.В.		
	04 ☐ Кравець І.М.	08 ☐ Подкопаєва Л.О.		
6	Партія "Великі українці" <i>Франко Іван Якович</i>			☐
	01 ☐ Костенко Л.В.	05 ☐ Крушельницька С.А.	09 ☐ Кириченко Р.О.	
	02 ☐ Мудрий Я.В.	06 ☐ Грушевський М.С.	10 ☐ Івасюк В.М.	
	03 ☐ Лобановський В.В.	07 ☐ Матвієнко Н.М.		
	04 ☐ Григорій С.С.	08 ☐ Сікорський І.І.		

БЮЛЕТЕНЬ 4

Загальна оцінка:

Більшість респондентів оцінили цей бюлетень як менш зручний, особливо у порівнянні з макетом бюлетеня №3. Однак були й окремі оцінки, що такий бюлетень загалом є зручним для користування.

Зауваження:

Як і в інших макетах виборчих бюлетенів, де потрібно вписувати номери кандидатів, респонденти часто плутались у питанні того, як вписувати номер кандидата з першої десятки: з нулем попереду чи без нього. Також компонування бюлетеня та два окремі поля для вписування підштовхують виборців до думки, що ці дві клітинки можна заповнювати незалежно: обирати окремо партію та окремо кандидата (навіть від іншої партії). Також частина респондентів внаслідок розмітки побачила кілька квадратів в одному.

Зовсім не зрозуміло — 2,6% Скоріше не зрозуміло — 20,5% Скоріше зрозуміло — 48,7% Повністю зрозуміло — 28,2%

Зовсім не зручний — 7,5% Скоріше не зручний — 42,5% Скоріше зручний — 50% Дуже зручний — 0%

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ
з виборів народних депутатів
Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3

Виборча дільниця №350322

МП

Зробіть позначку «плюс» (+) або іншу, що засвідчує Ваше волевиявлення у порожньому квадраті навпроти назви організації політичної партії, за яку Ви голосуєте, а у квадраті з нанесеним трафаретом для написання номера кандидата впишіть порядковий номер кандидата, якого Ви підтримуєте від цієї організації політичної партії

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Партія Українських письменників <i>Українка Леся Петрівна</i>	01 Довженко О.П. 07 Косач Л.П. 02 Котляревський І.П. 08 Приходько М.Т. 03 Теліга О.І. 09 Загребельний П.А. 04 Бажан М.П. 05 Котляревська І.М. 06 Шевченко Т.Г.
2	Партія Українських художників <i>Пимоненко Микола Корнилович</i>	01 Бойчук М.Л. 07 Мацегора Г.П. 02 Гінзбург В.А. 03 Головка Д.Ф. 04 Горська А.О. 05 Комендант О.Ю. 06 Примаченко М.О.
3	Українська партія акторів <i>Миколайчук Іван Васильович</i>	01 Бенюк М.Х. 02 Сумська Н.В. 03 Писанка Р.І. 04 Заньковецька М.К. 05 Весляров П.Ю. 06 Богдан С.С.
4	Журналіська партія Україна <i>Куликов Андрій Вікторович</i>	01 Бабух В.І. 07 Чайка Р.Я. 02 Бігус Д.С. 08 Седлецька Н.Ю. 03 Кошкіна К.М. 04 Гонгадзе Г.Р. 05 Мосейчук Н.М. 06 Падалко М.В.
5	Українська спортивна партія (Об'єднання) <i>Піддубний Іван Максимович</i>	01 Кличко В.В. 07 Безсонова Г.В. 02 Шевченко А.М. 08 Подкопаєва Л.О. 03 Світліна Е.М. 09 Бубка С.Н. 04 Кравець І.М. 05 Тимошук А.О. 06 Клочкова Я.О.
6	Партія "Великі українці" <i>Франко Іван Якович</i>	01 Костенко Л.В. 07 Матвієнко Н.М. 02 Мудрий Я.В. 08 Сікорський І.І. 03 Лобановський В.В. 09 Кириченко Р.О. 04 Григорій С.С. 10 Івасюк В.М. 05 Крушельницька С.А. 06 Грушевський М.С.

БЮЛЕТЕНЬ 5

Загальна оцінка:

Респонденти посередньо оцінили цей макет виборчого бюлетеня. Серед переваг було виокремлено великий розмір шрифту, яким написані політичні партії у бюлетені, та номер партії, що кидається у вічі. Частині респондентів сподобалось розміщення поля для вписування наприкінці, але такі учасники були у меншості.

Зауваження:

Основні недоліки бюлетеня, на думку респондентів, пов'язані з необхідністю вписування кандидата від партії у окреме поле внизу виборчого бюлетеня. Респонденти зауважували, що виборці забуватимуть вписувати окремого кандидата в це поле (особливо в реальних умовах, коли бюлетені будуть більшими). Також висловлювалось припущення, що у це поле можуть вписувати не окремого кандидата, а порядковий номер політичної партії у бюлетені.

Зовсім не зрозуміло — 2,5% Скоріше не зрозуміло — 35% Скоріше зрозуміло — 35% Повністю зрозуміло — 27,5%

Зовсім не зручний — 20% Скоріше не зручний — 45% Скоріше зручний — 22,5% Дуже зручний — 12,5%

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ
з виборів народних депутатів
Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3

Виборча дільниця №350322

МП

! Зробіть позначку «плюс» (+) або іншу, що засвідчує Ваше волевиявлення у порожньому квадраті навпроти назви організації політичної партії, за яку Ви голосуєте, та у квадраті знизу впишіть номер кандидата, якого Ви підтримуєте від цієї організації політичної партії

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії	
1	Партія Українських письменників <i>Українка Леся Петрівна</i> 01 Довженко О.П., 02 Котляревський І.П., 03 Теліга О.І., 04 Бажан М.П., 05 Котляревська І.М., 06 Шевченко Т.Г., 07 Косач Л.П., 08 Приходько М.Т., 09 Загребельний П.А.	☐
2	Партія Українських художників <i>Пимоненко Микола Корнилович</i> 01 Бойчук М.Л., 02 Гінзбург В.А., 03 Головка Д.Ф., 04 Горська А.О., 05 Комендант О.Ю., 06 Примаченко М.О.	☐
3	Українська парія акторів <i>Миколайчук Іван Васильович</i> 01 Бенюк М.Х., 02 Сумська Н.В., 03 Писанка Р.І., 04 Заньковецька М.К., 05 Вескляров П.Ю., 06 Богдан С.С.	☐
4	Журналіська партія Україна <i>Куликов Андрій Вікторович</i> 01 Бабух В.І., 02 Бігус Д.С., 03 Кошкіна К.М., 04 Гонгадзе Г.Р., 05 Мосейчук Н.М., 06 Падалко М.В., 07 Чайка Р.Я., 08 Седлецька Н.Ю.	☐
5	Українська спортивна партія (Об'єднання) <i>Піддубний Іван Максимович</i> 01 Кличко В.В., 02 Шевченко А.М., 03 Світліна Е.М., 04 Кравець І.М., 05 Тимошук А.О., 06 Ключкова Я.О., 07 Безсонова Г.В., 08 Подкопаєва Л.О., 09 Бубка С.Н.	☐
6	Партія "Великі українці" <i>Франко Іван Якович</i> 01 Костенко Л.В., 02 Мудрий Я.В., 03 Лобановський В.В., 04 Григорій С.С., 05 Крушельницька С.А., 06 Грушевський М.С., 07 Матвієнко Н.М., 08 Сікорський І.І., 09 Кириченко Р.О., 10 Івасюк В.М.	☐

Від організації партії, за яку я проголосував/проголосувала,
підтримую кандидата у депутати

№

БЮЛЕТЕНЬ 6

Загальна оцінка:

Загалом респонденти оцінили такий варіант виборчого бюлетеня позитивно. Після певного доопрацювання він може бути зручним для використання як виборцями, так і суб'єктами виборчого процесу, передовсім кандидатами.

Зауваження:

Для респондентів було незрозуміло, чи збережеться зручність застосування бюлетеня при масштабуванні процесу: у випадках, коли кількість партій буде більшою.

Зовсім не зрозуміло — 7,7%

Скоріше не зрозуміло — 12,8%

Скоріше зрозуміло — 30,8%

Повністю зрозуміло — 48,7%

Зовсім не зручний — 12,5%

Скоріше не зручний — 15%

Скоріше зручний — 32,5%

Дуже зручний — 40%

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ
з виборів народних депутатів
Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3

Виборча дільниця №350322

МП

Впишіть у порожньому квадраті навпроти унікальний порядковий номер кандидата від політичної партії, яку Ви підтримуєте

№ кандидата

Список кандидатів до єдиного багатомандатного виборчого округу з виборів народних депутатів Верховної ради.

Партія Українських письменників *Українка Леся Петрівна*

101 Довженко О.П.
102 Котлярівський І.П.
103 Теліга О.І.
104 Бажан М.П.
105 Котлярівська І.М.
106 Шевченко Т.Г.
107 Косач Л.П.
108 Приходько М.Т.
109 Загребельний П.А.

404 Гонгадзе Г.Р.
405 Мосейчук Н.М.
406 Падалко М.В.
407 Чайка Р.Я.
408 Седлецька Н.Ю.

Українська спортивна партія (Об'єднання) *Піддубний Іван Максимович*

501 Кличко В.В.
502 Шевченко А.М.
503 Світліна Е.М.
504 Кравець І.М.
505 Тимощук А.О.
506 Клочкова Я.О.
507 Безсонова Г.В.
508 Подкопаєва Л.О.
509 Бубка С.Н.

Партія Українських художників *Пимоненко Микола Корнилович*

201 Бойчук М.Л.
202 Гінзбург В.А.
203 Головка Д.Ф.
204 Горська А.О.
205 Комендант О.Ю.
206 Примаченко М.О.
207 Мацегора Г.П.

Українська партія акторів *Миколайчук Іван Васильович*

301 Бенюк М.Х.
302 Сумська Н.В.
303 Писанка Р.І.
304 Заньковецька М.К.
305 Вескляров П.Ю.
306 Богдан С.С.

Партія "Великі українці" *Франко Іван Якович*

601 Костенко Л.В.
602 Мудрий Я.В.
603 Лобановський В.В.
604 Григорій С.С.
605 Крушельницька С.А.
606 Грушевський М.С.
607 Матвієнко Н.М.
608 Сікорський І.І.
609 Кириченко Р.О.
610 Івасюк В.М.

Журналіська партія Україна *Куликов Андрій Вікторович*

401 Бабух В.І.
402 Бігус Д.С.
403 Кошкіна К.М.

БЮЛЕТЕНЬ 7

Загальна оцінка:

Цей макет виборчого бюлетеня отримав переважно низькі оцінки респондентів.

Зауваження:

Значна частина респондентів скаржилась на перенавантаження інформацією.

Зовсім не зрозуміло — **14,6%**

Скоріше не зрозуміло — **39%**

Скоріше зрозуміло — **41,5%**

Повністю зрозуміло — **4,9%**

Зовсім не зручний — **22,5%**

Скоріше не зручний — **55%**

Скоріше зручний — **22,5%**

Дуже зручний — **0%**

ВИБОРЧИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Єдиний багатомандатний виборчий округ
з виборів народних депутатів
Верховної ради

Територіальний виборчий округ №3

Виборча дільниця №350322

МП

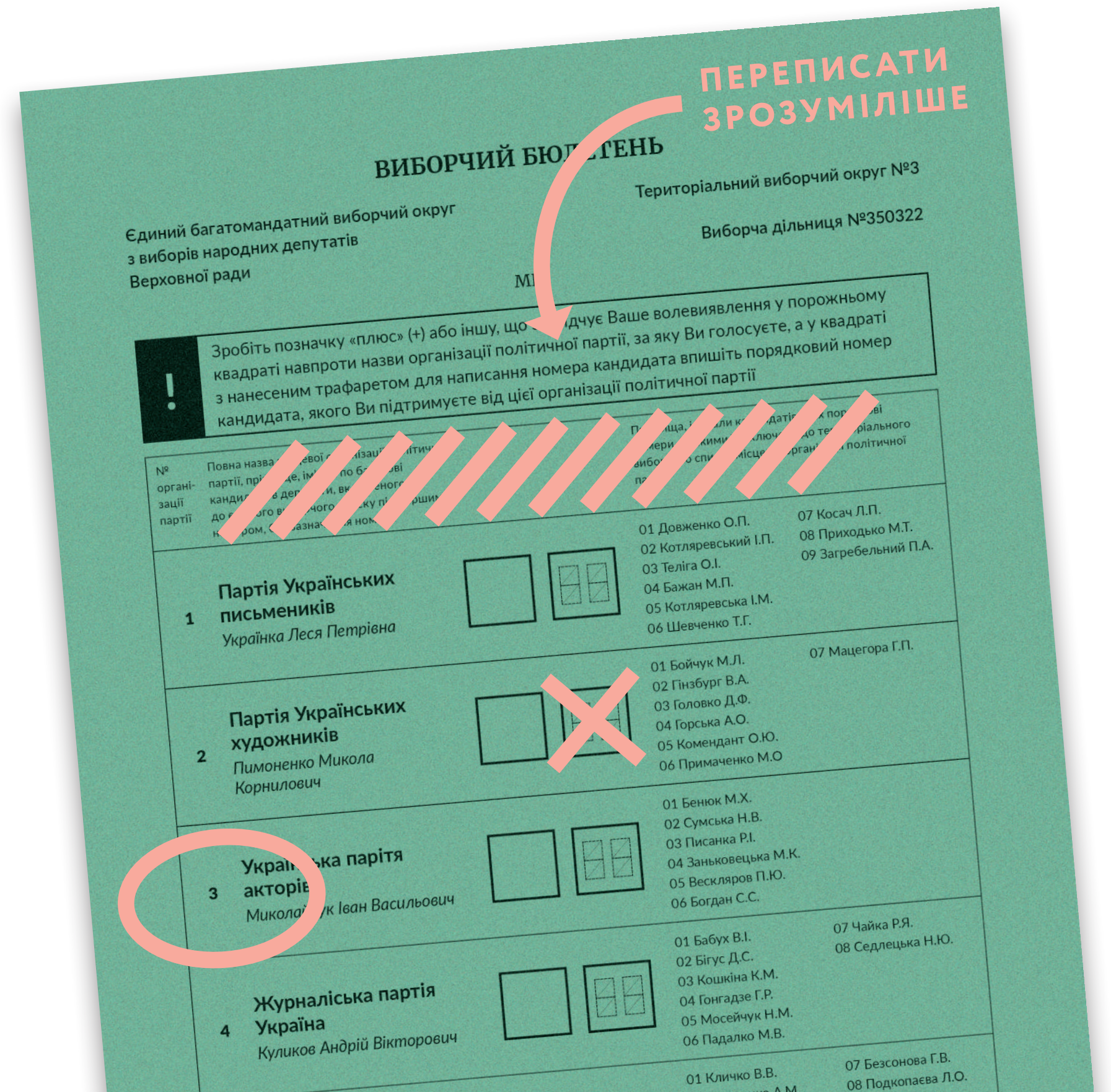
! Зробіть позначку «плюс» (+) або іншу, що засвідчує Ваше волевиявлення у порожньому квадраті навпроти назви організації політичної партії, за яку Ви голосуєте, та у квадраті знизу впишіть номер кандидата, якого Ви підтримуєте від цієї організації політичної партії	
№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Партія Українських письменників Українка Л.П., Бойчук М.Л., Бенюк М.Х., Бабух В.І., Кличко В.В., Костенко Л.В., Гінзбург В.А., Бенюк М.Х., Сумська Н.В. 01 Довженко О.П., 02 Котляревський І.П., 03 Теліга О.І., 04 Бажан М.П., 05 Котляревська І.М., 06 Шевченко Т.Г., 07 Косач Л.П., 08 Приходько М.Т., 09 Загребельний П.А.
2	Партія Українських художників Пимоненко М.К., Котляревський І.П., Писанка Р.І., Бігус Д.С., Шевченко А.М., Мудрий Я.В., Теліга О.І., Бажан М.П., Світоліна Е.М. 01 Бойчук М.Л., 02 Гінзбург В.А., 03 Головка Д.Ф., 04 Горська А.О., 05 Комендант О.Ю., 06 Примаченко М.О.
3	Українська парія акторів Миколайчук І.В., Котляревська І.М., Головка Д.Ф., Кошкіна К.М., Кравець І.М., Григорій С.С., Гонгадзе Г.Р., Клочкова Я.О., Комендант О.Ю. 01 Бенюк М.Х., 02 Сумська Н.В., 03 Писанка Р.І., 04 Заньковецька М.К., 05 Весляров П.Ю., 06 Богдан С.С.
4	Журналіська партія Україна Куликов А.В., Шевченко Т.Г., Горська А.О., Заньковецька М.К., Кравець І.М., Крушельницька С.А., Івасюк В.М., Чайка А.Я., Подкопаєва Л.О. 01 Бабух В.І., 02 Бігус Д.С., 03 Кошкіна К.М., 04 Гонгадзе Г.Р., 05 Мосейчук Н.М., 06 Падалко М.В., 07 Чайка Р.Я., 08 Седлецька Н.Ю.
5	Українська спортивна партія (Об'єднання) Піддубний І.М., Примаченко М.О., Косач Л.П., Весляров П.Ю., Мацегора Г.П., Матвієнко Н.М., Кириченко Р.О., Падалко М.В., Головка Д.Ф. 01 Кличко В.В., 02 Шевченко А.М., 03 Світоліна Е.М., 04 Кравець І.М., 05 Тимощук А.О., 06 Клочкова Я.О., 07 Безсонова Г.В., 08 Подкопаєва Л.О., 09 Бубка С.Н.
6	Партія "Великі українці" Франко І.Я., Бубка С.Н., Безсонова Г.В., Мосейчук Н.М., Бойчук М.Л., Загребельний П.А., Довженко О.П., Тимощук А.О., Кравець І.М. 01 Костенко Л.В., 02 Мудрий Я.В., 03 Лобановський В.В., 04 Григорій С.С., 05 Крушельницька С.А., 06 Грушевський М.С., 07 Матвієнко Н.М., 08 Сікорський І.І., 09 Кириченко Р.О., 10 Івасюк В.М.

Від організації партії, за яку я проголосував/проголосувала, підтримую кандидата у депутати

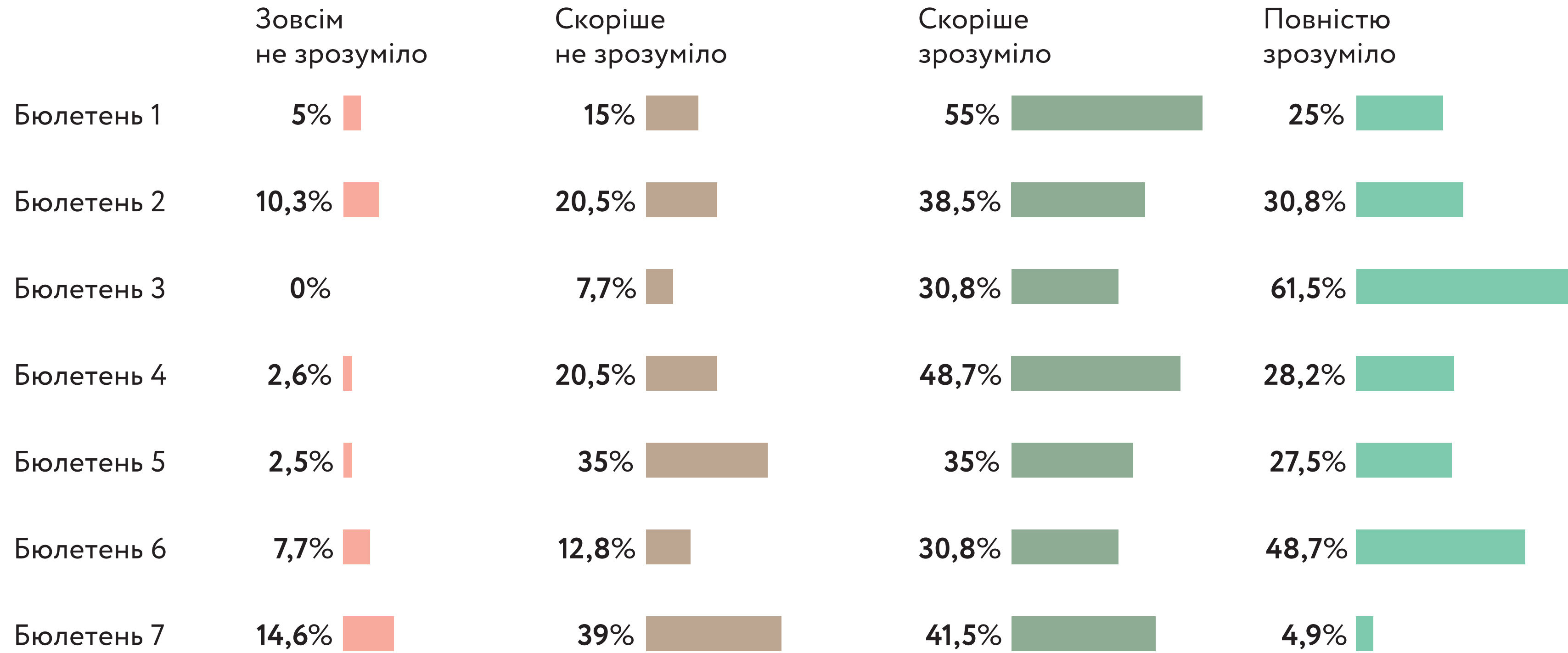
№

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ВИБОРЧИХ БЮЛЕТЕНІВ

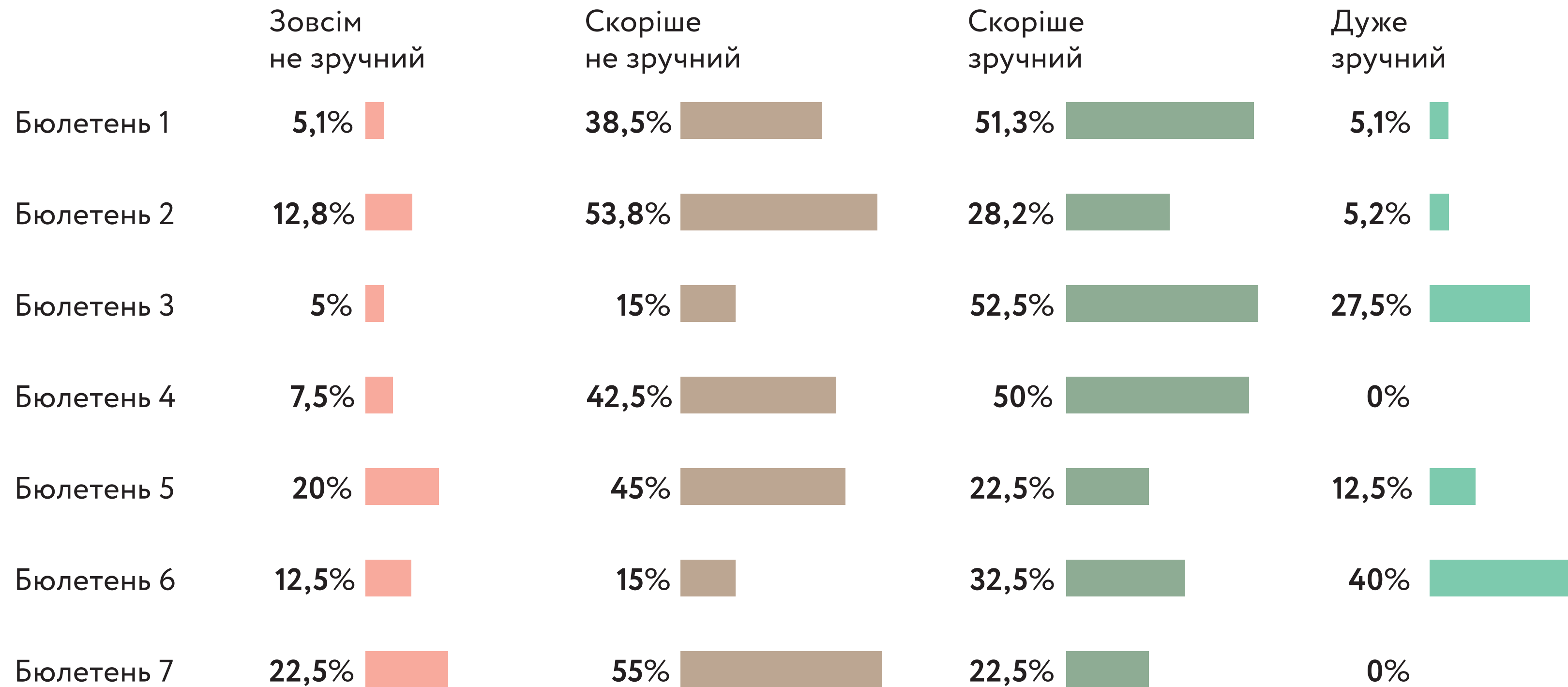
1. Простіше – краще.
2. Більш чітко позначати інструкцію стосовно заповнення бюлетенів.
3. Уникати кодової поштової розмітки для вписування номерів кандидатів від політичних партій.
4. Вписування номера кандидата від партії наприкінці виборчого бюлетеня створить додаткові труднощі для виборців.
5. Розглянути доцільність більш явного виокремлення політичних партій одна від одної у виборчому бюлетені.

ОЦІНКА ЗРОЗУМІЛОСТІ БЮЛЕТЕНІВ

ОЦІНКА ЗРУЧНОСТІ БЮЛЕТЕНІВ

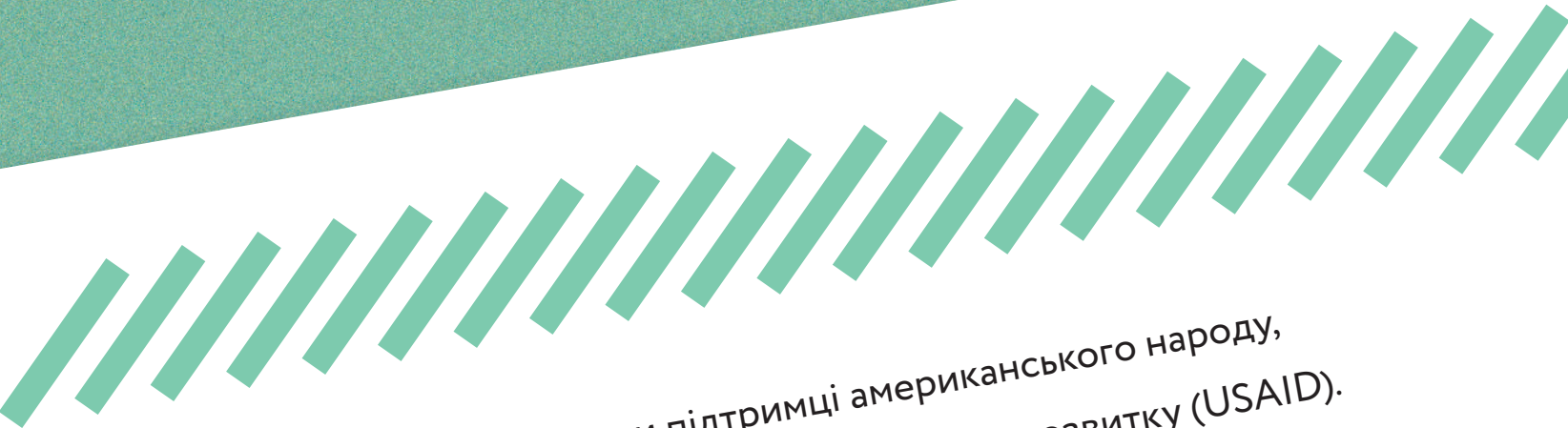

КОНТАКТНА ОСОБА

Ольга Айвазовська

a.olja@opora.org.ua

+38 063 617-97-50

Це дослідження здійснене завдяки підтримці американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Думки і твердження, висловлені в дослідженні, можуть не співпадати з позицією USAID та уряду США.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ